

Sygn. akt IX Ka 768/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Szeliga (spr.)

Sędziowie: SSO Wojciech Arczyński

SSO Adam Zarzycki

Protokolant: st.sekr.sądowy Anna Niebudek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Roberta Jagusiaka

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2014 roku

sprawy R. M.

oskarżonego o przestępstwo z art.157 § 1 kk w zw. z art.57 a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela posiłkowego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Busku Zdroju VI Zamiejscowy Wydział Karny

z siedzibą w Kazimierzy Wielkiej

z dnia 26 lutego 2014 roku sygn. akt VI K 111/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zwalnia oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze;

III. zasądza od oskarżonego R. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 (czteryście) złotych tytułem kosztów sądowych przed Sądem II instancji.

Sygn. akt IXKa 768)14

UZASADNIENIE

R. M. oskarżony został o to, że : w dniu 1 stycznia 2013 roku we wsi C. w powiecie (...) działając publicznie i bez powodu, okazując przy tym rażące lekceważenie porządku prawnego umyślnie spowodował uszkodzenia ciała A. K. (1) w ten sposób, że kilkakrotnie uderzył go pięścią w twarz powodując obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy, urazu żuchwy, rany szarpanej wargi górnej, uszkodzenia koron klinicznych obu zębów lewych górnych siekaczy i drugiego siekacza górnego prawego, rozchwiania pierwszego siekacza prawego górnego, usunięci pierwszego siekacza górnego, złamania prawej gałęzi żuchwy bez przemieszczenia. które to obrażenia naruszyły czynności narządu jego ciała na czas powyżej dni siedmiu tj. o czyn z art.157§1kk w zw. z art.57a§1kk. Sąd Rejonowy w Busku - Zdroju VI Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Kazimierzy Wielkiej wyrokiem z dnia 26 lutego 2014 roku R. M. w ramach czynu zarzucanego i opisanego w akcie oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu 1 stycznia 2013 roku we wsi C. w powiecie (...) działając publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego umyślnie spowodował uszkodzenia ciała A. K. (1) w ten sposób, że kilkakrotnie uderzył go pięścią w twarz powodując

obrażenia ciała w postaci rany szarpanej wargi górnej, zwichnięcia zęba 11 III^(o) z przemieszczeniem do wnętrza jamy ustnej, uszkodzenia części koron zębów siecznych szczęki, rozchwiania zębów 21, 22, 12, które to obrażenia naruszyły czynności narządu jego ciała na czas powyżej dni siedmiu tj. występku z art.157§1kk w zw. z art.57a§1kk i za to na podstawie art.157§1kk w zw. z art.57a§1kk wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art.69§1,2,4kk, art.70§1pkt.lkk wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. Na podstawie art.71§1kk. w zw. z art.33§li3kk wymierzył oskarżonemu karę 100 stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych. Na podstawie art.46§1kk zasądził od oskarżonego R. M. na rzecz A. K. (1) kwotę 2000 złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zasądził od oskarżonego R. M. na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) 1500 złotych tytułem wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika . Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 789,80 złotych tytułem kosztów sądowych w sprawie, w tym 380 złotych tytułem opłaty.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżyciel posiłkowy A. K. (1) , który nie precyzując zarzutów wniósł o zasądzenie na jego rzecz od oskarżonego kwoty 6000 złotych zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz o zasądzenie kwoty 4000 złotych tytułem wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika . W uzasadnieniu podniósł, iż na skutek doznanych obrażeń nie mógł wykonywać pracy zawodowej , kontynuował leczenie, w związku z czym poniósł znaczne wydatki , których zasądzona przez Sąd Rejonowy kwota 3000 zł nie pokrywa.

Apelację wniósł także obrońca oskarżonego R. M. , który zaskarżył wyrok w całości i zarzucił :

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie: art. 4, art. 7 kpk, art. 410 kpk, art. 5 § 2 kpk, poprzez dokonanie niewłaściwej oceny materiału dowodowego sprzecznej z zasadą swobodnej oceny dowodów i zasadą in dubio pro reo, polegającej na niewłaściwej ocenie zeznań A. K. (1) co do sprawcy jego obrażeń ciała, z i z pominięciem stanu nietrzeźwości pokrzywdzonego w czasie zdarzenia , ograniczającym jego zdolność do postrzegania i odtwarzania spostrzeżeń , a także z pominięciem treści ci opinii biegłego S. Z., iż obrażenia ciała A. K. (1) mogły powstać podczas zajścia z udziałem świadka R. Ż. ,

2. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, polegający na przyjęciu, że oskarżony spowodował obrażenia ciała A. K. (1), w sytuacji gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy, zgromadzony w sprawie, nie pozwala na przyjęcie, że obrażenia ciała pokrzywdzonego powstały w wyniku działania R. M., albowiem równie prawdopodobne jest, iż mogły one powstać w wyniku działania R. Ż. , ewentualnie:

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony dopuścił się występku o charakterze chuligańskim, podczas gdy przyczyną podjęcia przez oskarżonego jakiegokolwiek działania względem A. K. (1) było jego awanturnicze zachowanie, pod wpływem alkoholu, co wyklucza zasadność przypisania oskarżonemu działania bez powodu, z rażącym lekceważeniem porządku prawnego.

4. naruszenie § 14 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 461), poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego zawyżonych wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika.

W konkluzji skarżący obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Wniesione w sprawie apelacje zarówno oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) , jak też obrońcy oskarżonego , należało uznać jako oczywiście bezzasadne, co oznacza, że na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty w nich podniesione oraz wnioski końcowe. Sąd Okręgowy nie ujawnił również uchybień, które należało uwzględnić z urzędu .

W pierwszej kolejności odnieść należy się do apelacji obrońcy oskarżonego jako, że kwestionuje on winę R. M. , a zatem jest to środek odwoławczy o najszerszym zakresie . Kwestionując rozstrzygnięcie , obrońca oskarżonego wskazuje , iż Sąd Rejonowy dokonał błędnych ustaleń faktycznych , które to uchybienie było skutkiem naruszenia przepisów prawa procesowego w zakresie przeprowadzania i oceny dowodów tj. art. 4,7,410 i art. 5§2kpk . W ocenie skarżącego , Sąd Rejonowy niezasadnie uznał za wiarygodne zeznania pokrzywdzonego A. K. (1) wskazującego, iż obrażenia ciała zostały spowodowane przez oskarżonego , podczas gdy z dowodów w postaci opinii biegłego lekarza sądowego S. Z. oraz wyjaśnień R. M. , wynikało, iż równie prawdopodobnym było, iż obrażenia te mogły powstać podczas zajścia ze świadkiem R. Ż. .

Przede wszystkim podkreślić należy , że o błędzie w ustaleniach faktycznych można mówić wówczas, gdy ocena dowodów została dokonana przez Sąd orzekający z naruszeniem art. 7kpk , tj. sprzecznie z zasadami wiedzy , logiki i doświadczenia życiowego , bądź też wówczas , gdy Sąd czynił ustalenia faktyczne w oparciu o niepełny materiał dowodowy.

Tymczasem analiza akt sprawy niniejszej w powiązaniu z pisemnym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku prowadzą do wniosku, że Sąd Rejonowy przeprowadził wszystkie dowody niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy niniejszej , ocenił je we wzajemnym powiązaniu ze sobą , w pisemnych motywach wyroku wskazał przyczyny dla których jedne dowody uznał za wiarygodne , a także dlaczego innym, przymiotu tego odmówił.

Tak dokonanej oceny nie można uznać za jednostronną, czy nielogiczną

Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonego , analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku nie pozwala na podzielenie poglądu , że Sąd I instancji stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalił w oparciu o wybiórczą ocenę dowodów . Rzeczywiście ustalenia co do przypisanego oskarżonemu czynu Sąd ten , poczynił głównie w oparciu o zeznania pokrzywdzonego A. K. (1) , świadków P. K. , K. M. , N. M. oraz D. W. oraz dokumentacji lekarskiej i opinii dotyczących uszkodzeń ciała jakich doznał A. K. (1) , jednakże okoliczność ta absolutnie nie świadczy o tym, że tak dokonana ocena jest wybiórcza. Zwrócić bowiem uwagę należy , że relacje wskazanych wyżej osób są konsekwentne w toku całego postępowania, logiczne i pozostają ze sobą we wzajemnym powiązaniu, a nadto znajdują potwierdzenie w załączonych dokumentach . Pokrzywdzony opisał okoliczności w jakich doznał obrażeń ciała, podał, iż został kilkakrotnie uderzony pięścią w twarz przez oskarżonego R. M. , równocześnie przyznał również , iż przed tym zdarzeniem miało miejsce inne, a mianowicie doszło między nim a świadkiem R. Ż. do szarpaniny w trakcie której został uderzony przez R. Ż. pięścią w nos . Przy czym pokrzywdzony już na miejscu zdarzenia interweniującym policjantom , następnie zaś w sposób niezmienny i konsekwentny w toku całego postępowania, wskazywał R. M. jako tego, który zadając mu kilkakrotnie uderzenia pięścią w twarz , spowodował obrażenia ciała. Analiza treści tych zeznań nie pozwala na uznanie, iż oskarżyciel posiłkowy posiadając jakiś bliżej nieokreślony powód , fałszywie wskazuje osobę sprawcy . Przecież po zdarzeniu z udziałem pokrzywdzonego i R. Ż. interweniowały inne osoby, a to właściciel dyskoteki J. B. oraz jego pracownik M. M., tymczasem tych osób A. K. (1) nie wskazywał jako sprawców obrażeń , natomiast mimo, iż nie był skonfliktowany z oskarżonym, to właśnie jego stanowczo i niezmiennie obarczył winą . Sąd Rejonowy zeznania pokrzywdzonego skonfrontował z zeznaniami świadków P. K. , K. M. , N. M. i D. W. i słusznie uznał, iż dowody te pozostają zbieżne ze sobą , zarówno co do przebiegu przedmiotowego zdarzenia, jak też osoby sprawcy , ilości i miejsca zadawanych przez niego uderzeń . Wbrew wywodom obrońcy oskarżonego wymowa powyższych dowodów w powiązaniu z opinią biegłego lekarza sądowego dotyczącą mechanizmu oraz rodzaju doznanych przez A. K. (2) obrażeń ciała, nie mogą prowadzić do wniosku, iż równie prawdopodobnym jest, iż zostały spowodowane przez R. Ż.. Choć taką możliwość biegły wskazał w swojej opinii , to jednak , słusznie postąpił Sąd Rejonowy wykluczając ją . Na podstawie zeznań pokrzywdzonego, jak też świadków , którzy na bieżąco obserwowali przebieg zdarzeń , prawidłowo Sąd Rejonowy ustalił, iż po uderzeniu zadawanym A. K. (1) przez R. Ż. leciała mu krew z nosa , natomiast poza tym nie miał żadnych widocznych obrażeń, natomiast po uderzeniach zadawanych przez oskarżonego , pokrzywdzony miał ranę szarpana wargi , a także z uwagi na uszkodzenie zębów nie mógł wyraźnie mówić. Z opinii biegłego lekarza sądowego wynikało, że obrażenia stwierdzone u pokrzywdzonego mogły powstać w okolicznościach w których brał udział oskarżony .

Sąd I instancji w sposób prawidłowy przeanalizował i ocenił wyjaśnienia oskarżonego R. M. oraz wspierające jego wersję zdarzenia zeznania świadków J. B., M. M. i D. C. , słusznie uznając, iż w kontekście wyżej wskazanych dowodów, jak też z uwagi na wzajemnie sprzeczności , nie są wiarygodne . Sąd Rejonowy dowody te poddał szczegółowej analizie, w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał powyższe sprzeczności . Podzielając przedstawione tam argumenty , nie ma potrzeby po raz kolejny ich przytaczać. Nie ulega wątpliwości jednak, iż świadkowie J. B., M. M. i D. C. swoimi zeznaniami wspierali wersję podawaną przez oskarżonego , przy czym jednak o ile sam oskarżony przyznał się do tego , że uderzył w twarz otwartą dłonią pokrzywdzonego , o tyle świadkowie J. B. i M. M. w ogóle nie widzieli oskarżonego podczas tego zdarzenia , natomiast D. C. widział, że był w innym miejscu sali, świadczy , iż nie przedstawiali okoliczności zgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem i nie do końca prawidłowo ustalili wersję zdarzenia .

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut błędnego ustalenia przez Sąd Rejonowy , iż oskarżony działał publicznie , bez powodu okazując rażące lekceważenie porządku prawnego. Z zeznań pokrzywdzonego oraz P. K. , K. M. , N. M. i D. W. wprost wynika, iż oskarżony podszedł do A. K. (1), kiedy ten był wyprowadzany na zewnątrz przez J. B. i od razu zaczął zadawać mu uderzenia . W tej sytuacji twierdzenia obrońcy, iż działanie oskarżonego było reakcją na awanturnicze zachowanie pokrzywdzonego jawi się jako gołosłowne , tym bardziej, iż R. M. twierdził, iż na dyskotecę był prywatnie , a osoby odpowiedzialne za utrzymanie porządku i bezpieczeństwa wyprowadzały już pokrzywdzonego.

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy , że ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy jest wszechstronna , zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego , a zatem czyniąca zadość przepisowi art. 7kpk.

Brak było w niniejszej podstawie do skutecznego sformułowania zarzutu obrazy przepisu art. 4 k.p.k. Skarżący obrońca nie wykazał, które z okoliczności nie zostały zbadane oraz uwzględnione przez sąd orzekający w I instancji. Ustalenia faktyczne , choć rzeczywiście czynione były przez sąd w oparciu o dowody niekorzystne z punktu widzenia odpowiedzialności oskarżonego, to jednak oczywistym jest , że winny być konstruowane w oparciu o dowody, którym przyznano przymiot wiarygodności. Skoro tym właśnie dowodom sąd przyznał tę cechę, to nie sposób skutecznie czynić zarzutu, by doszło do naruszenia normy przepisu art. 4 k.p.k.(zob. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lutego 2010 roku sygn. akt II AKa406/09).

Nie uchybił również Sąd I instancji art. 5 § 2 kpk . Przepis art. 5 § 2 kk, nakładający na Sąd orzekający obowiązek rozstrzygnięcia wszelkich nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego w ogóle nie mógł mieć zastosowania w przedmiotowej sprawie. Nie można mówić o nieusuwalnych wątpliwościach w sytuacji istnienia przeciwstawnych wersji, które sąd winien ocenić według zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w treści art. 7kpk. Sąd dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonego A. K. (1) i świadków P. K. , K. M. , N. M. i D. W. oraz nie stwierdził, żeby istniały jakiegokolwiek wątpliwości co do winy R. M. w odniesieniu do przypisanego mu czynu z art. 157 § 1 kk.

Odnosząc się do apelacji oskarżyciela posiłkowego kwestionującej wysokość zasądzonych na jego rzecz zadośćuczynienia , stwierdzić należy, iż nie ma podstaw do zmiany wyroku w tym zakresie . Składając w toku postępowania wnioski o naprawienie szkody A. K. (1) , w żaden sposób nie udokumentował poniesionych wydatków w związku z leczeniem , w tej sytuacji słusznie uczynił Sąd Rejonowy , biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia czynu, ilość i charakter doznanych obrażeń ciała , ograniczył nałożony na oskarżonego obowiązek odszkodowawczy do kwoty 2000 złotych zadośćuczynienia zasądzony na rzecz oskarżyciela posiłkowego za doznaną krzywdę. Pełnego odszkodowania pokrzywdzony może dochodzić na drodze powództwa cywilnego.

Nie są zasadne przeciwstawne zarzuty obrońcy oskarżonego i oskarżyciela posiłkowego odnoszące się do zawyżenia (obrońca) - zaniżenia (pokrzywdzony) zasądzonych od oskarżonego wydatków związanych z ustanowieniem przez A. K. (1) pełnomocnika z wyboru. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego działał w toku procesu, złożył wnioski o przyznanie wynagrodzenia w kwocie zasądzonej przez Sąd Rejonowy w wyroku (k.187) . Przypomnieć należy, iż w orzecznictwie utrwalili się poglądy, że sąd, orzekając o zwrocie kosztów procesu, nie bada przesłanek na podstawie których adwokat określił wielkość kwoty pobranej od klienta, ani jej składników, a jedynie ogranicza się do sprawdzenia, czy pobrana kwota mieści się w granicy stawek ustalonych w Rozporządzeniu w sprawie opłat za

czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 461, zob. m.in. post. SN z dnia 26.4.2001, sygn. akt WZ 20/01, OSNKW 7-8/2001, poz. 70). Adwokata, działającego z wyboru, łączy z klientem umowa określająca jego wynagrodzenie, w granicach dopuszczalnej szerokiej autonomii i sąd nie powinien ingerować w sferę uprawnień stron takiej umowy. Oznacza to, że skoro przepis art. 627 k.p.k. stanowi, że od skazanego w sprawach z oskarżenia publicznego sąd zasądza wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego, to należy przyjąć, że chodzi o wydatki rzeczywiście poniesione, jeżeli mieszczą się one w granicy przewidzianej w stawkach dla takich wydatków. W tej sytuacji biorąc pod uwagę oświadczenie pełnomocnika o wysokości wynagrodzenia złożone na rozprawie, wskazane wyżej zarzuty kwestionujące ich wysokość, nie są zasadne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 437§1kpk utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podstawie art. 627kpk w zw. z art. 636§1kpk i art.8 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 zł, na którą to kwotę złożyło się 180 zł opłaty od wymierzonej kary pozbawienia wolności, 200 zł opłaty od orzeczonej kary grzywny i 20 zł ryczałtu za doręczenia pism sądowych w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624§1kpk zwolniono oskarżyciela posiłkowego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, bowiem mając na uwadze okoliczność, iż ponosi on koszty leczenia, pozostaje na zwolnieniu lekarskim, ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

SSO Wojciech Arczyński SSO Anna Szeliga SSO Adam Zarzycki